



## Teismo praktikos rinkinys

### TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. birželio 26 d.\*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – SESV 258 straipsnis – SESV 49 straipsnis – Direktyva 2006/123/EB – 15 straipsnio 2 ir 3 dalys – Direktyva 2005/36/EB – 13, 14, 50 straipsniai ir VII priedas – Įsisteigimo laisvė – Profesinės kvalifikacijos pripažinimas – Nacionalinės taisyklės dėl mediatorių rengimo paslaugų teikėjų“

Byloje C-729/17

dėl 2017 m. gruodžio 22 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

**Europos Komisija**, atstovaujama H. Tserepa-Lacombe ir H. Støvlbæk,

ieškovė,

prieš

**Graikijos Respubliką**, atstovaujamą M. Tassopoulou ir D. Tsagkarakī, C. Machairas,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin (pranešėjas) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

posėdžio sekretorius R. Schiano, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. gruodžio 6 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2019 m. vasario 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

### Sprendimą

- 1 Ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad apribodama mediatorius rengiančių įstaigų teisinę formą tik pelno nesiekiančiomis asociacijomis, kurias turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal SESV 49 straipsnį ir 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos

\* Proceso kalba: graikų.

direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 3 dalį. Be to, ši institucija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad nustačiusi akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrai papildomus reikalavimus dėl pažymėjimų turinio ir kompensacines priemones, prieš tai neįvertinus esminių skirtumų, ir palikusi galioti diskriminacines nuostatas, pagal kurias mediatoriaus akreditacijos prašantys asmenys, kurie turi užsienyje gautus arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduotus akreditavimo pažymėjimus, privalo įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje, Graikijos Respublika neįvykdė išipareigojimų pagal SESV 49 straipsnį ir 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (O L 255, 2005, p. 22), iš dalies pakeistos 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/55/ES (OL L 354, 2013, p. 132) (toliau – Direktyva 2005/36), 13 ir 14 straipsnius, 50 straipsnio 1 dalį ir VII priedą.

## Teisinis pagrindas

### *Sąjungos teisė*

#### *Direktyva 2006/123*

- 2 Direktyvos 2006/123 6 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„[įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų judėjimo tarp valstybių narių] kliūčių neįmanoma pašalinti vien tik tiesiogiai taikant Sutarties [49] ir [56] straipsnius, kadangi, pirma, kiekvieno konkretaus atvejo nagrinėjimas per pažeidimų procedūras prieš atitinkamas valstybes nares, ypač po plėtros, būtų itin sudėtingas nacionalinėms ir Bendrijos institucijoms, ir[,] antra, daugeliui kliūčių pašalinti reikia iš anksto suderinti nacionalinius teisės aktus ir pradėti administracinę bendradarbiavimą. Kaip pripažino Europos Parlamentas ir Taryba, Bendrijos teisėkūros priemonės leidžia sukurti tikrą paslaugų vidaus rinką.“

- 3 Šios direktyvos 73 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Tarp nagrinėtinų reikalavimų yra nacionalinės taisyklės, kurios dėl kitų nei profesinė kvalifikacija priežasčių tik tam tikriems teikėjams suteikia teisę verstis tam tikra veikla. Šie reikalavimai taip pat apima teikėjo prievolės rinktis tam tikrą teisinę formą, pirmiausia būti juridiniu asmeniu, individualiąja įmone, pelno nesiekiančia organizacija arba įmone, kurią valdo tik fiziniai asmenys, taip pat reikalavimus, susijusius su bendrovės akcijų paketu, ypač reikalavimus dėl minimalaus kapitalo tam tikrų rūšių paslaugoms teikti arba dėl konkrečios kvalifikacijos, susijusios su akcinio kapitalo turėjimu ar vadovavimu tam tikroms bendrovėms. Nustatytų mažiausių ir (arba) didžiausių tarifų suderinamumo su įsisteigimo laisve vertinimas siejamas tik su tarifais, kuriuos kompetentingos institucijos konkrečiai nustato tam tikrų paslaugų teikimui, bet ne su, pavyzdžiui, bendromis kainų, kaip antai namų nuomos, nustatymo taisyklėmis.“

- 4 Minėtos direktyvos 15 straipsnio 1–3 dalyse nurodyta:

„1. Valstybės narės patikrina, ar pagal jų teisės sistemą taikomi kurie nors 2 dalyje išvardyti reikalavimai, ir užtikrina, kad visi tokie reikalavimai atitiktų 3 dalyje nustatytas sąlygas. Valstybės narės pakeičia savo įstatymus ir kitus teisės aktus taip, kad jie atitiktų minėtas sąlygas.

2. Valstybės narės patikrina, ar pagal jų teisės sistemą teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui taikomas kuris nors iš šių nediskriminacinių reikalavimų:

<...>

- b) teikėjo įsipareigojimas turėti tam tikrą teisinę formą;
- c) reikalavimai, susiję su įmonės akcijų valdymu;

<...>

3. Valstybės narės patikrina, kad 2 dalyje nurodyti reikalavimai atitiktų šias sąlygas:

- a) nediskriminavimas: reikalavimai neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojantys pagal pilietybę arba pagal įmonės registruotos buveinės vietą;
- b) būtinybė: reikalavimai turi būti pateisinami svarbiais visuomenės interesais;
- c) proporcingumas: reikalavimai turi būti tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti; jais neturi būti reikalaujama daugiau[,] negu reikia tam tikslui pasiekti[,] ir turi būti neįmanoma pakeisti tokių reikalavimų kitomis, mažiau ribojančiomis priemonėmis, kuriomis pasiekiamas toks pat rezultatas.“

#### *Direktyva 2005/36*

- 5 Pagal Direktyvos 2005/36 1 straipsnį ši direktyva nustato taisykles, pagal kurias valstybė narė, suteikianti galimybę savo teritorijoje užsiimti reglamentuojama profesija atsižvelgiant į specifinės profesinės kvalifikacijos turėjimą, vadinamoji priimančioji valstybė narė, pripažįsta vienoje ar kelyse kitose valstybėse narėse įgytą profesinę kvalifikaciją ir kurios leidžia turinčiajam minėtą kvalifikaciją užsiimti ta profesija.
- 6 Iš šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies matyti, kad ji taikoma visiems valstybės narės piliečiams, įskaitant ir užsiimančius laisvomis profesijomis, pageidaujantiems savarankiškai arba pagal darbo sutartį užsiimti reglamentuojama profesija kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jie įgijo savo profesinę kvalifikaciją.
- 7 Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies a–c ir e punktuose numatyta:

„1. Šioje direktyvoje taikomi tokie sąvokų apibrėžimai:

- a) „reglamentuojama profesija“ – tai profesinės veiklos rūšis arba profesinės veiklos rūšių grupė, kuria verčiantis (arba verčiantis vienu iš jos būdų) pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas tiesiogiai arba netiesiogiai reikalaujama specifinės profesinės kvalifikacijos turėjimo; visų pirma vertimosi būdu laikomas profesinio vardo, kurio naudojimas įstatymais ir kitais teisės aktais leidžiamas tik turintiesiems tam tikrą profesinę kvalifikaciją, naudojimas. Kai pirmasis sakinytis netaikomas, reglamentuojama profesija laikoma profesija, nurodyta šio straipsnio 2 dalyje;
- b) „profesinė kvalifikacija“ – tai kvalifikacija, patvirtinta formalios kvalifikacijos įrodymu, 11 straipsnio a punkto i papunktyje nurodytu kompetenciją patvirtinančiu dokumentu ir / arba profesine patirtimi;
- c) „formalios kvalifikacijos įrodymas“ – tai diplomai, pažymėjimai ir kiti dokumentai, išduoti valstybės narės institucijos, paskirtos pagal tos valstybės narės įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, ir patvirtinantys sėkmingą profesinio rengimo, įgyto daugiausia Bendrijoje, baigimą. Kai pirmasis sakinytis netaikomas, formalios kvalifikacijos įrodymu laikomas 3 dalyje nurodytas formalios kvalifikacijos įrodymas;

<...>

- e) „reglamentuojamas rengimas“ – tai bet koks rengimas, specialiai skirtas siekiant užsiimti tam tikra profesija ir susidedantis iš kurso ar kursų ir, jei taikytina, papildytas profesiniu rengimu arba stažavimusi ar profesine praktika.

Profesinio rengimo, stažavimosi ar profesinės praktikos struktūra ir lygis nustatomi atitinkamos valstybės narės įstatymais ir kitais teisės aktais arba kontroliuojami ar tvirtinami tuo tikslu paskirtos institucijos;

<...>“

- 8 Šios direktyvos 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Jei įgyti reglamentuojamą profesiją ar ją užsiimti priimančiojoje valstybėje narėje leidžiama tik turint tam tikrą profesinę kvalifikaciją, tos valstybės narės kompetentinga institucija pareiškėjams, jeigu jie turi kompetencijas patvirtinantį dokumentą ar 11 straipsnyje nurodytos formalios kvalifikacijos įrodymą, kurio kita valstybė narė reikalauja iš asmens, norinčio įgyti teisę užsiimti ta profesija ir ją užsiimti jos teritorijoje, leidžia tą daryti tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos jos piliečiams.

Kompetenciją patvirtinantys dokumentai arba formalios kvalifikacijos įrodymas turi būti išduoti valstybės narės kompetentingos institucijos, paskirtos pagal tos valstybės narės įstatymus ar kitus teisės aktus.

2. 1 dalyje apibūdinta teisė užsiimti profesija ir leidimas ją vykdyti suteikiami pareiškėjams, kurie per pastaruosius dešimt metų vienerius metus visą darbo laiką arba lygiaverte trukme ne visą darbo laiką dirbo pagal atitinkamą profesiją kitoje valstybėje narėje, kuri tos profesijos nereglementuoja, ir kurie turi kitos valstybės narės, kuri tos profesijos nereglementuoja, išduotą vieną ar daugiau kompetenciją patvirtinančių dokumentų arba formalios kvalifikacijos įrodymą.

Kompetenciją patvirtinantys dokumentai ar formalios kvalifikacijos įrodymas turi atitikti šias sąlygas:

- a) jie yra išduoti valstybės narės kompetentingos institucijos, paskirtos pagal tos valstybės narės įstatymus ar kitus teisės aktus;
- b) jais patvirtinama, kad kvalifikacijos turėtojas buvo parengtas dirbti pagal atitinkamą profesiją.

Tačiau pirmoje pastraipoje nurodytos vienerių metų profesinės patirties neturi būti reikalaujama, jei pareiškėjo turimas formalios kvalifikacijos įrodymas patvirtina, kad baigtas reglamentuojamas rengimas.

<...>“

- 9 Minėtos direktyvos 14 straipsnio 1, 4 ir 5 dalyse nurodyta:

„1. 13 straipsnis nedraudžia priimančiajai valstybei narei reikalauti, kad pareiškėjas užbaigtų ne ilgesnį kaip trejų metų adaptacijos laikotarpį arba atliktų tinkamumo testą, jei:

- a) pareiškėjo baigtas rengimas apima iš esmės skirtingus dalykus nei tie, kurie nurodyti formalios kvalifikacijos įrodyme, kurio reikalauja priimančioji valstybė narė;
- b) reglamentuojama profesija priimančiojoje valstybėje narėje apima vieną ar daugiau reglamentuojamos profesinės veiklos rūšių, kurių nėra atitinkamoje profesijoje pareiškėjo kilmės valstybėje narėje, ir dėl to reikalaujama atlikti rengimą, kuris apima iš esmės skirtingus dalykus nei tie, kurie nurodyti pareiškėjo kompetenciją patvirtinančiame dokumente ar formalios kvalifikacijos įrodyme.

<...>

4. Kai taikomos 1 ir 5 dalys, „iš esmės skirtingi dalykai“ – dalykai, kurių įgytos žinios, įgūdžiai ir kompetencijos yra būtini, norint užsiimti atitinkama profesija, ir kuriais atvykusiojo rengimas iš esmės skiriasi savo turiniu nuo priimančiojoje valstybėje narėje reikalaujamo rengimo.

5. 1 dalis taikoma tinkamai atsižvelgiant į proporcingumo principą. Visų pirma, jei valstybė narė ketina reikalauti, kad pareiškėjas užbaigtų adaptacinį laikotarpį arba atliktų tinkamumo testą, ji iš pradžių turi įsitikinti, ar pareiškėjo bet kokioje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje per profesinę patirtį arba visą gyvenimą trunkantį mokymąsi įgytos ir tuo tikslu oficialiai atitinkamos įstaigos patvirtintos žinios, įgūdžiai ir kompetencijos gali visiškai arba iš dalies kompensuoti 4 dalyje apibrėžtus iš esmės skirtingus dalykus.

<...>“

10 Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jei priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos sprendžia dėl prašymo leisti užsiimti reglamentuojama profesija pagal šią antraštinę dalį, tos institucijos gali reikalauti VII priede išvardytų dokumentų ir pažymėjimų.

<...>“

11 Šios direktyvos 56 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip iki 2007 m. spalio 20 d. paskiria kompetentingas institucijas, suteikiančias ar priimančias formalios kvalifikacijos įrodymą ir kitus dokumentus ar informaciją, ir kompetentingas institucijas, priimančias šioje direktyvoje nurodytas prašymus ir sprendimus, ir nedelsdama apie tai informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją.

12 Šios direktyvos VII priedo 1 punkto a–c punktuose nurodyta:

„1. Dokumentai

- a) Konkretaus asmens tautybės [pilietybės] įrodymas.
- b) Konkretaus asmens profesinę kompetenciją arba oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų, suteikiančių teisę verstis konkrečia profesija, ir, kai taikoma, asmens profesinę patirtį patvirtinančių dokumentų kopijos.

Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali paprašyti pareiškėją pateikti reikalingą informaciją apie jo mokymą, siekdama nustatyti, ar yra potencialių esminių skirtumų lyginant su tos valstybės mokymu, kaip nustatyta 14 straipsnyje. Jeigu pareiškėjas negali pateikti tokios informacijos, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos kreipiasi į kilmės valstybės narės kontaktinę instituciją, kompetentingą instituciją ar kitą atitinkamą instituciją.

- c) 16 straipsnyje minėtais atvejais pažymėjimas apie veiklos pobūdį ir trukmę, kuri išdavė kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios užsienio pilietis atvyko, kompetentinga institucija ar įstaiga.“

*Direktyva 2008/52*

- 13 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (OL L 136, 2008, p. 3) 16 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Siekdamos būtino abipusio pasitikėjimo dėl konfidencialumo, poveikio apribojimų ir senaties terminams bei mediacijos būdu pasiektų susitarimų pripažinimo ir privalomo vykdymo, valstybės narės visomis[,] jų nuomone[,] tinkamomis priemonėmis turėtų skatinti mediatorių mokymą ir veiksmingų mediacijos paslaugų teikimo kokybės kontrolės mechanizmų įdiegimą.“

- 14 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šios direktyvos tikslas – sudaryti geresnes alternatyvaus ginčų sprendimo galimybes ir propaguoti taikų ginčų sprendimą skatinant naudotis mediacija bei užtikrinant subalansuotą mediacijos ir teismo proceso ryšį.“

- 15 Minėtos direktyvos 3 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

<...>

b) mediatorius – trečiasis asmuo, kurio prašoma veiksmingai, nešališkai ir kompetentingai vykdyti mediaciją, neatsižvelgiant į jo statusą arba profesiją atitinkamoje valstybėje narėje ir į tai, kaip šis trečiasis asmuo buvo paskirtas ar paprašytas vykdyti mediaciją.“

- 16 Tos pačios direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Valstybės narės visomis[,] jų nuomone[,] tinkamomis priemonėmis skatina mediatorių ir mediacijos paslaugas teikiančių organizacijų savanoriškų elgesio kodeksų rengimą ir jų laikymąsi bei kitus veiksmingus mediacijos paslaugų teikimo kokybės kontrolės mechanizmus.

2. Valstybės narės skatina pirminį ir tolesnį mediatorių mokymą siekiant užtikrinti, kad mediacija ginčo šalių atžvilgiu būtų vykdoma veiksmingai, nešališkai ir kompetentingai.“

***Graikijos teisė***

*Įstatymas 3898/2010*

- 17 Įstatymo 3898/2010 (FEK A' 211/16.2.2010), kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų, 5 straipsnio 1 ir 2 dalys suformuluotos taip:

„1. Mediatorius rengiančios įstaigos gali būti pelno nesiekiančios asociacijos, kurias sudaro bent viena valstybės advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija ir kurios turi veikti turėdamos šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytos tarnybos išduotą leidimą.

2. Prezidento dekretu, skelbiamu teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro, ekonomikos, konkurencijos ir laivybos ministro ir švietimo, mokymosi visą gyvenimą ir religijos reikalų ministro siūlymu, konkrečiai nustatomos mediatorius rengiančių įstaigų leidimų išdavimo ir veikimo sąlygos, pagrindinio ugdymo, profesinio rengimo ir tęstinio profesinio rengimo programų turinys, jų trukmė,

kursų teikimo vieta, dėstytojų kvalifikacija, dalyvių skaičius ir sankcijos, taikomos mediatorius rengiančioms įstaigoms, jeigu jos nevykdo pareigų. Šios sankcijos apima baudą arba laikiną ar galutinį šių įstaigų leidimo vykdyti veiklą panaikinimą. Atrankos kriterijai ir sankcijų apskaičiavimo tvarka bus nustatyta minėtu prezidento dekretu.

<...>“

18 Minėto įstatymo 6 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta:

„1. „Mediatorių akreditavimo komisija“ sudaroma prižiūrint Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių rengiančioms įstaigoms, jeigu jos nevykdo pareigų. Šios sankcijos apima baudą arba laikiną ar galutinį šių įstaigų leidimo vykdyti veiklą panaikinimą. Atrankos kriterijai ir sankcijų apskaičiavimo tvarka bus nustatyta minėtu prezidento dekretu.

<...>

3. Akredituojant kandidatus į mediatorius laikomi egzaminai vertinimo komisijoje, kurią sudaro šio straipsnio 1 dalyje minėtos komisijos du nariai, paskirti jos pirmininko, ir teisėjas, kuris skiriamas remiantis Įstatymo 1756/1988 41 straipsnio 2 dalimi ir pirmininkauja tai vertinimo komisijai. Vertinimo komisija patikrina, ar kandidato turimos žinios, kompetencija ir profesinis parengimas, baigtas 5 straipsnyje nurodytose profesinio rengimo įstaigose, yra pakankami tam, kad jis galėtų teikti mediacijos paslaugas; jos sprendimas turi būti tinkamai motyvuotas ir pateiktas raštu. Advokatų asociacijų plenarinė asamblėja aprūpina šio straipsnio 1 dalyje nurodytos komisijos sekretariatą ir egzaminų komisiją darbuotojais, nurodytais šio straipsnio 5 dalyje numatytame reglamente. Finansų ministras ir teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministras bendru sprendimu nustato:

- a) egzaminų komisijos narių atlyginimo tvarką ir dydį, kokią atlyginimą padengia Teismų pastatų finansavimo kasa,
- b) mokesčių už egzaminus, kuriuos kandidatai turi sumokėti iš anksto egzaminų komisijai.

<...>“

19 To paties įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministras įsakymu:

- a) apibrėžia konkrečias mediatorių akreditavimo sąlygas ir akreditavimo pažymėjimo, kurį mediatoriai gavo kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, pripažinimo procedūrą. Šiam pripažinimui, taip pat laikinam ar galutiniam akreditavimo panaikinimui taikoma 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos komisijos išankstinio pritarimo sąlyga;
- b) parengia akredituotų mediatorių profesinio elgesio kodeksą;
- c) numato konkrečias sankcijų už minėto kodekso nuostatų pažeidimą taikymo sąlygas. Šios sankcijos, kurios skiriamos gavus 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos komisijos sutikimą, apima laikiną arba galutinį akreditavimo panaikinimą;
- d) sprendžia visus susijusius klausimus.“

- 20 Įstatymo 3898/2010 14 straipsnis buvo iš dalies pakeistas 2012 m. gruodžio 4 d. teisės aktu dėl skubių klausimų, priklausančių Finansų ministerijos, Vystymosi, konkurencijos, infrastruktūros, transporto ir tinklų ministerijos, Švietimo ir religijos reikalų ministerijos, Kultūros ir sporto ministerijos, Aplinkos, energijos ir klimato kaitos ministerijos, Darbo, socialinės apsaugos ir socialinės paramos ministerijos, Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijos, Administracinės reformos ir e. valdymo ministerijos kompetencijai, sprendimo ir kitų nuostatų (FEK A' 237/5.12.2012); į šį 14 straipsnį buvo įtraukta 2 dalis ir joje nustatyta, kad „galima pripažinti mediatoriaus akreditavimo pažymėjimą, kurį užsienio profesinio rengimo įstaiga išdavė baigus profesinio rengimo kursus Graikijoje, jei šis pažymėjimas buvo gautas ne vėliau kaip dieną, kai Įstatymo 3898/2010 5 straipsnyje nurodytos viena ar kelios profesinio rengimo įstaigos gavo leidimą ir pradėjo veiklą, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d.“.

*Įstatymas 4512/2018*

- 21 2018 m. sausio 17 d. Įstatymo 4512/2018 dėl ekonominio koregavimo programos struktūrinių reformų taikymo taisyklių ir kitų nuostatų (FEK A' 5/17.1.2018) 205 straipsnis suformuluotas taip:

„Nuo šio įstatymo įsigaliojimo panaikinamos visos priešingos nuostatos, kuriomis skirtingai reglamentuojami su mediacija susiję klausimai. Įstatymo 3898/2010 1 straipsnio nuostatos lieka galioti.“

*Prezidento dekretas 123/2011*

- 22 Prezidento dekreto 123/2011, kuriuo nustatomos leidimų išdavimo mediatorius civilinėse ir komercinėse bylose rengiančioms įstaigoms ir šių įstaigų veikimo sąlygos (FEK A' 255/9.12.2011), 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Mediatorius rengianti įstaiga (toliau – įstaiga) gali būti pelno nesiekianti asociacija, kurią sudaro bent viena valstybės advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija ir kuri turi veikti turėdama advokato profesijos ir teismo antstolių tarnybos, kuri priklauso Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijos Teismų administravimo generaliniam direktoratui, išduotą leidimą (Įstatymo 3898/2010 5 straipsnio 1 dalis).“

*Ministro įsakymas 109088 su pakeitimais*

- 23 2011 m. gruodžio 12 d. Ministro įsakymo 109088, iš dalies pakeisto 2012 m. gruodžio 20 d. Įsakymu 107309 (toliau – Ministro įsakymas 109088 su pakeitimais), A skyriaus vienintelio straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse numatyta:

„A. Nustatoma tokia mediatorių akreditavimo pažymėjimų, kuriuos išdavė užsienio profesinio rengimo įstaiga, pripažinimo tvarka:

Akredituoto mediatoriaus pažymėjimus, kuriuos išdavė užsienio profesinio rengimo įstaiga, mediatorių akreditavimo komisija pripažįsta lygiaverčiais, laikydamasi tokios procedūros:

1. Suinteresuotieji asmenys pateikia prašymą pripažinti akredituoto mediatoriaus pažymėjimą.

<...>

2. Kartu su prašymu pateikiami šie patvirtinamieji dokumentai:

<...>

- c) mediatorių akreditavimo komisijai skirtas profesinio rengimo įstaigos pažymėjimas, numatytas Įstatymo Nr. 3898/2010 6 straipsnio 1 dalyje ir patvirtinantis:
- aa) bendrą profesinio rengimo valandų skaičių,
  - bb) išklaustytus dalykus,
  - cc) profesinio rengimo vietą,
  - dd) dalyvių skaičių,
  - ee) mokytojų skaičių ir kvalifikaciją,
  - ff) kandidatų egzaminavimo ir vertinimo procedūrą, taip pat šių procedūrų vientisumą užtikrinančią tvarką.

<...>

5. Mediatorių akreditavimo komisija patvirtina akreditavimo pažymėjimo lygiavertiškumą, jei ši pažymėjimą išdavė pripažinta užsienio įstaiga, o suinteresuotasis asmuo gali įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūrose kaip mediatorius, mediatoriaus padėjėjas arba vienos iš šalių konsultantas. Komisija, pasinaudodama savo diskrecija, gali paprašyti suinteresuotojo asmens išlaikyti papildomą egzaminą, be kita ko, kai jo profesinį rengimą Graikijoje organizavo užsienio įstaiga.

Kiek tai susiję su užsienyje gauto arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduoto akreditavimo pažymėjimo lygiavertiškumo pripažinimu, mediatorių akreditavimo komisija gali pripažinti akreditacijos pažymėjimo lygiavertiškumą, net jei suinteresuotasis asmuo neįrodo, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūrose kaip mediatorius, mediatoriaus padėjėjas arba vienos iš šalių konsultantas, jei iš visų suinteresuotojo asmens bylos dokumentų aiškiai matyti, kad jis yra baigęs tęstinio profesinio rengimo kursą ir nuolat verčiasi mediacijos veikla, o šis pažymėjimas buvo gautas ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d.“

### **Ikiteisminė procedūra**

- 24 Komisijos tarnyboms gavus skundą, ši institucija, abejodama, ar Įstatymas Nr. 3898/2010 ir Ministro įsakymas 109088 su pakeitimais atitinka direktyvas 2006/123 ir 2005/36, 2013 m. liepos 11 d. paprašė Graikijos Respublikos pateikti informaciją apie mediatorių rengimą Graikijoje.
- 25 2013 m. rugsėjo 16 d. raštu Graikijos Respublika atsakė į minėtą prašymą.
- 26 2014 m. liepos 11 d. Komisija išsiuntė Graikijos Respublikai oficialų pranešimą ir paprašė pateikti pastabas dėl galimos minėto įstatymo ir minėto įsakymo neatitikties Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktams ir Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsniams. 2014 m. rugsėjo 12 d. Graikijos Respublika atsakė į minėtą raštą.
- 27 2015 m. gegužės 29 d. Komisija išsiuntė papildomą oficialų pranešimą, jame pakartojo savo poziciją ir taip pat išreiškė susirūpinimą dėl Graikijos teisės aktų neatitikties Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 daliai ir VII priedui, nes formaliems mediatorių kvalifikacijos įrodymams, gautiems kitose Sąjungos valstybėse narėse, taiko sąlygas, viršijančias tai, kas leidžiama pagal šią direktyvą. Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad Graikijos teisės aktai prieštarauja nediskriminavimo principui, kaip antai numatyta SESV 45 ir 49 straipsniuose.
- 28 2015 m. lapkričio 23 d. Graikijos Respublika atsakė į minėtą papildomą oficialų pranešimą.

- 29 Kadangi Graikijos Respublikos atsakymai Komisijos neįtikino, ši pateikė pagrįstą nuomonę, kuri šiai valstybei narei buvo įteikta 2016 m. vasario 25 d., pranešta vasario 26 d.; šioje nuomonėje Komisija tvirtino, kad, viena vertus, apribodama mediatorius rengiančių įstaigų teisinę formą tik pelno nesiekiančiomis asociacijomis, kurias turi sudaryti bent viena advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija Graikijoje, ši valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal SESV 49 straipsnį ir Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 3 dalį.
- 30 Kita vertus, pagrįstoje nuomonėje nurodyta, jog nustačiusi akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrai papildomus reikalavimus dėl pažymėjimų turinio ir kompensacines priemones, prieš tai neįvertinus, ar yra esminių skirtumų, ir palikusi galioti diskriminacines nuostatas, pagal kurias pareiškėjai privalo įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal SESV 45 ir 49 straipsnius, Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsnius, 50 straipsnio 1 dalį ir VII priedą.
- 31 2016 m. gegužės 10 d. atsakymu Graikijos Respublika ginčijo įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo ji kaltinama, ir tvirtino, kad, viena vertus, mediacijos veiklai taikoma SESV 51 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta išimtis, nes tai yra į viešosios valdžios funkcijų vykdymą patenkanti veikla. Bet kuriuo atveju visuomenės interesas, susijęs su teisingumo vykdymu, gali būti pripažintas laisvės teikti paslaugas apribojimų pateisinimu. Kita vertus, kalbėdama apie profesinių kvalifikacijų pripažinimą, ši valstybė narė teigė, kad pagal nagrinėjamas nacionalines nuostatas iš mediatoriaus, įgijusio atitinkamą profesinę kvalifikaciją kitoje valstybėje narėje, neatimama teisė verstis šia profesija. Be to, iš nagrinėjamų nacionalinių nuostatų matyti, kad galima nustatyti mediatoriaus kompetenciją remiantis bylos duomenimis apie tęstinį profesinį mokymąsi, užuot taikius patirties kriterijų, pagal kurį reikalaujama būti tris kartus dalyvavus mediacijos procedūroje.
- 32 Kadangi Komisija nesutiko su Graikijos Respublikos nuomone, ji pateikė šį ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

## **Dėl ieškinio**

### ***Dėl ieškinio apimties***

#### ***– Šalių argumentai***

- 33 Ieškinyje Komisija pateikė du kaltinimus. Viena vertus, ji tvirtino, kad Įstatymo 3898/2010 5 straipsnio 1 dalyje ir Prezidento dekreto 123/2011 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas laisvės teikti paslaugas, kaip antai apibrėžtos SESV 49 straipsnyje, apribojimas ir šiomis nuostatomis pažeisti Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktai ir 3 dalis. Kita vertus, ji teigė, kad Ministro įsakymu 109088 su pakeitimais pažeisti Direktyvos 2005/36 13, 14 ir 50 straipsniai ir jos VII priedas.
- 34 Atsiliepime į ieškinį, neginčydamą Komisijos kaltinimų dėl Įstatymo 3898/2010 ir Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais, Graikijos Respublika nurodė, kad Įstatymas Nr. 3898/2010 ir Prezidento dekretas 123/2011 buvo panaikinti, 2018 m. sausio 17 d. *Graikijos Respublikos oficialiajame leidinyje* paskelbus Įstatymą 4512/2018. Graikijos teigimu, dėl to ieškinyje Komisijos pateikti kaltinimai nebeturi prasmės.
- 35 Dublike išdėstytuose reikalavimuose ir per teismo posėdį Komisija teigė, kad šis ieškinys taip pat apima situaciją, susiklosčiusią Įstatymu 4512/2018 atlikus teisės aktų pakeitimus, nes, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, visa ikiteisminė procedūra ginčytais teisės aktais nustatyta sistema buvo išlaikyta, valstybei narei po pagrįstos nuomonės pateikimo patvirtinus naujas priemones.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 36 Siekiant nustatyti šio ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo apimtį, reikia pažymėti, kad įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje ir kad Teisingumo Teismas neatsižvelgia į vėliau įvykusius pasikeitimus (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-202/16, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:318, 37 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 37 Vėliau atlikus per procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo ginčijamų nacionalinės teisės aktų pakeitimus, Komisija nekeičia savo ieškinio dalyko, priskirdama dėl ankstesnių teisės aktų pateiktus kaltinimus teisės aktams su priimtais pakeitimais, jeigu abiejų nacionalinės teisės aktų versijų turinys yra tapatus (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-197/12, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:202, 26 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Tačiau ginčo dalykas negali būti išplėstas įsipareigojimais pagal naujas nuostatas, neturinčias atitikmens pradinėje atitinkamo akto redakcijoje; kitaip būtų pažeisti esminiai procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo pripažinimo teisėtumo reikalavimai (šiuo klausimu žr. 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Komisija / Bulgarija*, C-488/15, EU:C:2017:267, 52 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 39 Kadangi, kaip ką tik nurodyta, dublike Komisija priskyrė ieškinyje pateiktą pirmąjį kaltinimą taip pat ir Įstatymui Nr. 4512/2018, reikia nustatyti, ar šis priskyrimas reiškia ieškinio dalyko pakeitimą.
- 40 Nagrinėjamu atveju nei iš reikšmingų Įstatymo Nr. 4512/2018 nuostatų formuluotės, nei iš su tuo susijusių Komisijos argumentų nėra matyti, kad šio įstatymo nuostatų turinys yra tapatus pirmiau galiojusių teisės aktų turiniui.
- 41 Taigi, kadangi pirmasis Komisijos kaltinimas taip pat susijęs su Įstatymo Nr. 4512/2018 nuostatomis, juo keičiamas ginčo dalykas, todėl reikia nagrinėti kaltinimus, kaip antai išdėstytus Komisijos ieškinyje, neatsižvelgiant į pirmojo kaltinimo išplėtimą dublike.
- 42 Tokiomis aplinkybėmis kaltinimus, susijusius su SESV 49 straipsnio, Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 3 dalies ir Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsnių, 50 straipsnio 1 dalies ir VII priedo nuostatų pažeidimu, reikia atmesti kaip nepriimtinius, kiek šie kaltinimai susiję su Įstatymu 4512/2018.

***Dėl esmės***

*Dėl kaltinimo, susijusio su SESV 49 straipsnio ir Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 3 dalies pažeidimu*

– *Šalių argumentai*

- 43 Komisijos teigimu, iš, viena vertus, Įstatymo Nr. 3898/2010 5 straipsnio 1 dalies ir, kita vertus, Prezidento dekreto Nr. 123/2011 1 straipsnio 1 dalies matyti, kad bendrovių, teikiančių mokymo paslaugas siekiant parengti mediatorius, kurie šiuo pagrindu gali atvykti laikyti egzamino mediatoriaus akreditacijai Graikijoje gauti, teisinė forma išimtinai turi būti pelno nesiekiančių asociacijų, kurias turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija ir kurios turi veikti turėdamos šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytos valdžios institucijos išduotą leidimą.

- 44 Komisija tvirtina, kad reikalavimas, susijęs su reikalinga profesinio rengimo įstaigos sudėtimi, ir reikalavimas, susijęs su privaloma jos teisine forma, atgraso tiek užsienio profesinio rengimo įstaigas, norinčias pirmą kartą įsisteigti Graikijoje, tiek tokias įstaigas, norinčias šioje valstybėje įsteigti antrinę buveinę, todėl šie reikalavimai riboja įsisteigimo laisvę, numatytą SESV 49 straipsnyje ir Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose ir 3 dalyje.
- 45 Komisijos teigimu, iš Įstatymo Nr. 3898/2010 matyti, kad įstaigų, neatitinkančių šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, teikiamas profesinis rengimas nesuteikia teisės laikyti reikalaujamo egzamino pagal to įstatymo 6 straipsnį ir galiausiai gauti akreditacijos, reikalingos siekiant užsiimti mediatoriaus profesija Graikijoje.
- 46 Be to, Komisija teigia, kad šie reikalavimai nėra pateisinami svarbiais visuomenės interesais, nėra tinkami jais siekiamų tikslų įgyvendinimui užtikrinti ir viršija tai, kas būtina šiam tikslui pasiekti. Taip pat jie gali būti taikomi diskriminaciniu būdu.
- 47 Be to, Komisija laikosi nuomonės, kad, priešingai Graikijos Respublikos per ikiteisminę procedūrą nurodytiems argumentams, SESV 51 straipsnyje nurodyta išimtis nagrinėjamu atveju nėra taikytina. Viena vertus, remiantis 2005 m. vasario 17 d. Nutartimi *Mauri* (C-250/03, EU:C:2005:96), kuri susijusi su advokatų dalyvavimu nurodyto egzamino komisijoje, negalima daryti išvados, kad nagrinėjama nacionalinė norma suderinama su Sąjungos teise, nes Įstatymo 3898/2010 5 straipsnis susijęs su mediatorių rengimo įstaigų sudėtimi ir teisine forma. Kita vertus, įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo kaltinama, yra susijęs ne su pačia mediatorių rengimo paslauga, bet su mediatorių rengimo paslauga, kuri nepatenka į viešosios valdžios funkcijų, įskaitant teisingumo, vykdymą.
- 48 Kalbėdama apie privalomuosius bendrojo intereso pagrindus, kuriais gali būti pateisinami nagrinėjami apribojimai, Komisija teigia, pirma, kad tikslas užtikrinti mediacijos kokybę gali būti grindžiamas Direktyvos 2008/52 4 straipsniu. Vis dėlto ji mano, kad šiame 4 straipsnyje, siejamame su šios direktyvos 16 konstatuojamąja dalimi, viena vertus, nurodyta mokymo paslaugų teikimo kokybės kontrolė pasitelkiant mechanizmus, kaip antai elgesio kodeksus, ir, kita vertus, kad šis 4 straipsnis netaikomas taisyklėms, susijusioms su mediatorius rengiančių įstaigų organizavimu, kaip antai taisyklėms dėl reikalaujamos teisinės formos ar akcijų valdymo.
- 49 Antra, Komisija teigia, jog nors pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją mediacijos paslaugų gavėjų apsauga ir būtinybė užtikrinti aukšto lygio mokymą gali būti privalomieji bendrojo intereso pagrindai, Graikijos Respublika neįrodė, kad dėl reikalavimų, susijusių su bendrovės teisine forma ir kapitalo valdymu, buvo galima pasiekti šiuos tikslus.
- 50 Bet kuriuo atveju Komisija laikosi nuomonės, kad nagrinėjami apribojimai nėra proporcingi siekiamiems tikslams, nes, viena vertus, yra mažiau ribojančių priemonių, kaip tinkamos mokymo programos parengimas, kriterijų, taikomų dėstytojams ir naudojamai medžiagai, apibrėžimas ir kriterijų, susijusių su privalomais egzaminais, kuriuos išlaikius suteikiama galimybė užsiimti profesija, nustatymas. Kita vertus, Komisija pabrėžia, jog Graikijos Respublika jau taiko kitas mažiau ribojančias priemones, siekdama užtikrinti aukštą mokymo lygį, kaip antai reikalavimą, kad rengimą turi vykdyti patyrę mediatoriai, egzaminų laikymą valstybinėje komisijoje ar mokymo programos turinio ir trukmės apibrėžimą įstatyme.
- 51 Graikijos Respublika pažymėjo tik tai, kad, priėmus Įstatymą 4512/2018, šis kaltinimas nebeteri prasmės.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 52 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pirmasis šio ieškinio kaltinimas grindžiamas SESV 49 straipsnio pažeidimu ir Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 3 dalies pažeidimu.

- 53 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, jog iš Direktyvos 2006/123 6 konstatuojamosios dalies matyti, kad įsisteigimo laisvės kliūčių neįmanoma pašalinti vien tiesiogiai taikant SESV 49 straipsnį, nes, be kita ko, kiekvieno konkretaus šios laisvės ribojimo atvejo nagrinėjimas būtų itin sudėtingas (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 16 d. Sprendimo *Rina Services ir kt.*, C-593/13, EU:C:2015:399, 38 punktą), todėl reikia priimti direktyvą šioje srityje.
- 54 Darytina išvada, kad jeigu įsisteigimo laisvės apribojimas patenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį, jo nebereikia nagrinėti atsižvelgiant į SESV 49 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2016 m. vasario 23 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija*, C-179/14, EU:C:2016:108, 118 punktą ir 2018 m. sausio 30 d. Sprendimo *X ir Visser*, C-360/15 ir C-31/16, EU:C:2018:44, 137 punktą).
- 55 Todėl reikia įvertinti, ar kaltinimas, susijęs su Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktų ir 3 dalies pažeidimu, yra pagrįstas.
- 56 Šiuo klausimu iš Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 1 dalies matyti, kad valstybės narės turi patikrinti, ar jų teisinėje sistemoje numatyti reikalavimai, kaip nurodyti šio 15 straipsnio 2 dalyje, ir užtikrinti, kad šie reikalavimai atitiktų minėto 15 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas.
- 57 Kumuliacinės sąlygos, nurodytos minėto 15 straipsnio 3 dalyje, susijusios, pirma, su nagrinėjamų reikalavimų nediskriminuojamuoju pobūdžiu – jie neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojantys dėl pilietybės arba, kiek tai susiję su bendrovėmis, dėl registruotos buveinės vietos, antra, su jų būtinumu, t. y. jie turi būti pateisinami svarbiais visuomenės interesais, ir, trečia, su jų proporcingumu, nes minėti reikalavimai turi būti tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti; jais neturi būti reikalaujama daugiau, negu reikia tam tikslui pasiekti, ir turi būti neįmanoma pakeisti tokių reikalavimų kitomis, mažiau ribojančiomis priemonėmis, kuriomis pasiekiamas toks pats rezultatas.
- 58 Šiuo atveju Komisijos suformuluotais kaltinimais siekiama, kad būtų konstatuota, jog šios institucijos ieškinyje nurodytose nacionalinėse teisės nuostatose įtvirtinti tipiniai reikalavimai, kaip antai numatyti Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, ir, jei šiais reikalavimais netenkinamos šio 15 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos, šiomis nacionalinėmis teisės nuostatomis pažeidžiamos minėto straipsnio 1–3 dalys.
- 59 Todėl, pirma, reikia patikrinti, ar iš Įstatymo 3898/2010 5 straipsnyje kylantys reikalavimai, kaip tvirtina Komisija, patenka į minėtos direktyvos 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktų taikymo sritį.
- 60 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b punkte, siejamame su 73 konstatuojamąja dalimi, nurodyta grupė reikalavimų, pagal kuriuos teikėjas turi būti įsteigtas tam tikros teisinės formos, o tai, be kita ko, apima reikalavimą, kad jis būtų juridinis asmuo arba pelno nesiekianti organizacija.
- 61 Reikia konstatuoti, kad Įstatymo 3898/2010 5 straipsnyje nustatytas reikalavimas dėl mediatorių rengimo įstaigos teisinės formos, pagal kurią mediatorių rengimo įstaigos turi būti įsteigtos kaip pelno nesiekiančios asociacijos, aiškiai patenka į Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sritį (šiuo klausimu žr. 2016 m. vasario 23 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija*, C-179/14, EU:C:2016:108, 61 ir 62 punktus).
- 62 Be to, pažymėtina, kad Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies c punkte, siejamame su 73 konstatuojamąja dalimi, nurodyta kita grupė reikalavimų, susijusių su bendrovės kapitalo valdymu.
- 63 Taigi Įstatymo 3898/2010 5 straipsnyje nustatytas reikalavimas dėl rengimo įstaigos sudėties, pagal kurią mediatorių rengimo įstaigas turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija, patenka į Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies c punktą.

- 64 Antra, reikia patikrinti, ar nagrinėjamos nacionalinės normos patenka į Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 3 dalies taikymo sritį.
- 65 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, kad pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 3 dalies a punktą reikalavimai, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, nėra nesuderinami su šios direktyvos nuostatomis su sąlyga, be kita ko, kad jie nėra tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojantys dėl pilietybės arba, kiek tai susiję su bendrovėmis, dėl jų buveinės vietos.
- 66 Nagrinėjamu atveju iš Įstatymo 3898/2010 5 straipsnio matyti, kad reikalavimai, susiję su mediatorių rengimo įstaigos teisine forma, kapitalo valdymu ir sudėtimi, taikomi tiek Graikijoje, tiek kitose valstybėse narėse įsteigtoms profesinio rengimo įstaigoms. Todėl šie reikalavimai nėra diskriminaciniai, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 15 straipsnio 3 dalies a punktą.
- 67 Antra, kalbant apie nagrinėjamų nacionalinių normų būtinumą, pažymėtina, jog nors Graikijos Respublika nenurodo konkrečių Įstatymo 3898/2010 5 straipsnio pateisinimų, iš jos per Teisingumo Teismo posėdį pateiktų argumentų matyti, kad šis teisės aktas, remiantis Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 3 dalies b punktu, yra tinkamas siekiant užtikrinti aukštą mediatorių rengimo paslaugų kokybės lygį ir sudaryti palankesnes sąlygas steigti rengimo įstaigas pakraščio regionuose.
- 68 Nors tokios priežastys gali būti privalomieji bendrojo intereso pagrindai, Graikijos Respublika argumentų, kuriais remiantis būtų galima įrodyti, kad taisyklės, susijusios su profesinio rengimo bendrovės teisine forma ir jos kapitalo valdymu, yra būtinos priemonės tokiems tikslams pasiekti.
- 69 Kadangi Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 3 dalyje nurodytos sąlygos yra kumuliacinės, reikia konstatuoti, kad nagrinėjamos nacionalinės normos neatitinka antrosios iš šių sąlygų ir nereikia nagrinėti to straipsnio 3 dalyje nurodyto trečiojo reikalavimo.
- 70 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad apribodama mediatorius rengiančių įstaigų teisinę formą tik pelno nesiekiančiomis asociacijomis, kurias turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija, Graikijos Respublika neįvykdė išipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 3 dalį.

*Dėl kaltinimo, susijusio su Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsniais, 50 straipsnio 1 dalimi ir VII priedu*

*– Šalių argumentai*

- 71 Komisija mano, kad Įstatymo 3898/2010 ir Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais nuostatomis pažeisti Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsniai, 50 straipsnio 1 dalis ir VII priedas. Be to, šiomis nuostatomis pažeistas nediskriminavimo principas.
- 72 Pirmiausia ši institucija nurodo Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktą „reglamentuojamos profesijos“ apibrėžtį ir teigia, kad pagal šią direktyvą nėra reikalaujama konkretaus išsilavinimo, kad būtų galima verstis mediatoriaus profesija, ir jos taikymas neapsiriboja „užsiėmimu“ reglamentuojamąja profesija. Šios institucijos teigimu, nors, nesant suderinimo, valstybės narės toliau yra kompetentingos reglamentuoti šią profesiją ir apibrėžti galimybės verstis šia profesija sąlygas, nacionalinės teisės aktų nuostatomis negali būti sudaromos nepagrįstos kliūtys naudotis sutarčių užtikrinamomis pagrindinėmis laisvėmis.
- 73 Atsižvelgdama į tai, kad, norint pasinaudoti galimybe verstis mediatoriaus profesija, Graikijoje reikia dalyvauti konkrečiuose mokymuose ir gauti akreditaciją, išduodamą nurodytą egzaminą išlaikiusiam kandidatui, Komisija mano, kad mediatorių profesija patenka į Direktyvos 2005/36 taikymo sritį.

- 74 Ji laikosi nuomonės, jog tuo, kad Graikijos Respublika nepaskyrė kompetentingų institucijų, įgaliotų suteikti ar priimti formalios kvalifikacijos įrodymą ir kitus dokumentus ar informaciją, kaip numatyta šios direktyvos 56 straipsnio 3 dalyje, negalima remtis siekiant pateisinti kitų minėtos direktyvos nuostatų nesilaikymą.
- 75 Kalbėdama, pirma, apie profesinio rengimo įstaigos pažymėjimo, kurį turi pateikti mediatorius migrantas, siekdamas gauti akreditaciją užsiimti šia profesija Graikijoje, turinį, Komisija pažymi, jog iš Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais matyti, kad kartu su prašymu pripažinti Graikijoje užsieniečio mediatoriaus studijas patvirtinantį dokumentą, be kita ko, reikia pateikti profesinio rengimo įstaigos pažymėjimą, kuriame būtų nurodytas mokymo metodas, dalyvių skaičius, dėstytojų skaičius ir kvalifikacija, kandidatų tikrinimo ir vertinimo procedūra ir jos vientisumą užtikrinanti tvarka. Tokiomis sąlygomis viršijama tai, kas yra būtina siekiant įvertinti žinių ir profesinės kvalifikacijos, kurias, kaip preziumuojama, turi pažymėjimą turintis asmuo, lygį. Todėl minėtos sąlygos prieštarauja Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsniams, 50 straipsnio 1 daliai ir VII priedui.
- 76 Šiuo klausimu Komisija teigia, jog iš Direktyvos 2005/36 13 straipsnio matyti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija suteikia teisę verstis reglamentuojamąja profesija pareiškėjams, turintiems kompetencijas patvirtinantį dokumentą ar formalios kvalifikacijos įrodymą, kurio kita valstybė narė reikalauja iš asmens, norinčio gauti teisę užsiimti ta profesija ir ja užsiimti jos teritorijoje. Nors tokie patvirtinamieji dokumentai turi būti išduoti kompetentingos institucijos valstybėje narėje ir patvirtinti tam tikrą profesinės kvalifikacijos lygį, vis dėlto, Komisijos teigimu, pagal Direktyvą 2005/36 nėra reikalaujama, kad kitose valstybėse narėse išduoti diplomai patvirtintų profesinį rengimą ir mokymą, lygiavertį priimančiojoje valstybėje narėje reikalaujamam profesiniam rengimui ir mokymui arba į jį panašų.
- 77 Komisijos teigimu, Direktyvos 2005/36 14 straipsnyje numatyta, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali paprašyti pareiškėjo pateikti reikalingą informaciją apie jo mokymą tik tiek, kiek tai būtina siekiant suprasti, ar yra potencialių esminių skirtumų, palyginti su Graikijos Respublikos teisės aktuose reikalaujamu mokymu. Šios institucijos teigimu, nacionalinės teisės aktuose reikalaujamos sąlygos neleidžia išnagrinėti, ar suinteresuotojo asmens baigtas rengimas apima iš esmės skirtingus dalykus nei tie, kurie nurodyti formalios kvalifikacijos įrodyme, kurio reikalaujama Graikijos teritorijoje.
- 78 Be to, iš Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies matyti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos per pripažinimo procedūrą gali reikalauti pateikti šios direktyvos VII priede išvardytus dokumentus ir pažymėjimus, kaip antai tinkamumą patvirtinančių dokumentų ar studijas patvirtinančio dokumento, suteikiančio teisę verstis aptariama profesija, kopijas.
- 79 Komisija tvirtina, jog iš minėto VII priedo 1 punkto b papunkčio antros pastraipos matyti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali paprašyti pareiškėjo pateikti tokią informaciją apie savo profesinį rengimą tik tiek, kiek tai būtina suprasti, ar yra potencialių esminių skirtumų, palyginti su reikalaujamu nacionaliniu profesiniu rengimu. Taigi, šios institucijos teigimu, Graikijos teisės aktuose nustatytais sąlygomis pažeista tiek Direktyvos 2005/36 14 straipsnio 1 dalis, tiek jos 50 straipsnio 1 dalis ir VII priedas.
- 80 Kalbėdama, antra, apie Graikijos Respublikos numatytas kompensacines priemones, Komisija primena, jog Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais A skyriaus vienintelio straipsnio 5 dalyje numatyta, kad mediatorių akreditavimo komisija, pasinaudodama savo diskrecija, gali paprašyti suinteresuotojo asmens išlaikyti papildomą egzaminą, be kita ko, kai jo profesinį rengimą Graikijoje organizavo užsienio įstaiga.
- 81 Nors Komisija pripažįsta, kad pagal Direktyvą 2005/36 nėra reikalaujama, kad būtų nustatyti tokių egzaminų kriterijai, jis pažymi, kad nesant nacionalinių taisyklių, kuriomis reglamentuojama egzaminavimo procedūra, ši procedūra gali būti savavališka ar net diskriminacinė. Taigi ji laikosi

nuomonės, kad egzaminavimo procedūra, iš anksto neįvertinus esminių skirtumų, palyginti su reikalaujamu nacionaliniu profesiniu rengimu, buvo pažeisti Direktyvos 2005/36 14 straipsnyje numatyti reikalavimai.

- 82 Be to, Komisija teigia, kad viena iš nacionalinės teisės aktuose nustatytų dokumentų lygiavertiškumo pripažinimo sąlygų yra susijusi su patirties įrodymu, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje kaip mediatorius, mediatoriaus padėjėjas arba vienos iš šalių konsultantas. Tačiau nėra reikalaujama, kad tokią sąlygą atitiktų Graikijoje parengti mediatoriai. Komisijos teigimu, ši sąlyga yra diskriminacinė ir ja pažeidžiamas Direktyvos 2005/36 13 straipsnis.
- 83 Kalbėdama apie Graikijos administracijos praktiką netaikyti minėtos sąlygos, jeigu remiantis atitinkamos bylos dokumentais galima įrodyti tęstinį profesinį rengimą ir nuolatinį vertimąsi mediacijos veikla, Komisija pažymi, kad nacionalinės teisės aktų neatitiktis Sąjungos teisės nuostatoms gali būti pašalinta tik priėmus privalomas nuostatas, turinčias tokią pačią teisinę galią kaip nuostatos, kurios turi būti iš dalies pakeistos, todėl administracinės praktikos nepakanka, kad būtų galima pripažinti tinkamą iš SESV kylančių pareigų vykdymą. Bet kuriuo atveju ši institucija tvirtina, kad pagal Graikijos teisės aktus galimybė netaikyti patirties kriterijaus susijusi tik su suinteresuotaisiais asmenimis, kurie mediatoriaus akreditavimo pažymėjimą gavo ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d.
- 84 Graikijos Respublika pabrėžia, kad Ministro įsakymas 109088 su pakeitimais buvo panaikintas įsigaliojus Įstatymui 4512/2018, todėl mano, kad šis kaltinimas nebeturi prasmės.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 85 Visų pirma, kiek tai susiję su Direktyvos 2005/36 taikymo srities apibrėžimu atsižvelgiant į Direktyvą 2008/52, reikia pažymėti, kaip tai savo išvados 46 punkte padarė generalinis advokatas, kad šiuo atveju pastaroji direktyva negali turėti įtakos Direktyvos 2005/36 taikymui. Iš tiesų, nors Direktyva 2008/52 susijusi su tam tikrais mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektais, ja nėra suderinamos galimybės verstis mediatoriaus profesija sąlygos.
- 86 Tai nurodžius, kalbant apie klausimą, ar mediatorių profesija yra „reglamentuojama profesija“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies a punktą, reikia priminti, kad „reglamentuojama profesija“ apibrėžiama kaip profesinės veiklos rūšis arba profesinės veiklos rūšių grupė, kuria verčiantis (arba verčiantis vienu iš jos būdų) pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas tiesiogiai arba netiesiogiai reikalaujama turėti specifinę profesinę kvalifikaciją (2017 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Malta Dental Technologists Association ir Reynaud*, C-125/16, EU:C:2017:707, 34 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 87 Taigi iš Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies b, c ir e punktų matyti, kad šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies a punkte minima specifinė „profesinė kvalifikacija“ apima kvalifikaciją, kurią įgiję asmenys specialiai parengiami užsiimti konkrečia profesija (2017 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Malta Dental Technologists Association ir Reynaud*, C-125/16, EU:C:2017:707, 35 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 88 Reikia konstatuoti, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 43 punkte, kad mediatoriaus profesija, kaip antai reglamentuojama Graikijoje, atitinka šio sprendimo 86 ir 87 punktuose nustatytus kriterijus, nes teisei ja verstis taikomas reikalavimas baigti tinkamo profesinio rengimo kursą ir įgyti profesinę kvalifikaciją, ir dokumentą, kurie leistų užsiimti būtent šia profesija, be kita ko, pagal Įstatymo 3898/2010 6 straipsnio 1 ir 3 dalis.
- 89 Kiek tai susiję su nagrinėjamų teisės aktų atitiktimi Direktyvos 2005/36 nuostatoms, reikia priminti, kad mediatorių rengimo įrodymų pripažinimas reglamentuojamas šios direktyvos 10–14 straipsniuose.

- 90 Pagal minėtos direktyvos 13 straipsnio 1 dalį priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turi pareiškėjams leisti įgyti teisę užsiimti reglamentuojama profesija ir ja verstis tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos jos piliečiams, jei jie turi kompetenciją patvirtinantį dokumentą arba tos pačios direktyvos 11 straipsnyje nurodytos formalios kvalifikacijos įrodymą, kurį kitos valstybės narės kompetentinga institucija išdavė tuo pačiu tikslu.
- 91 Nors Direktyvos 2005/36 14 straipsnyje numatyta, kad pagal jos 13 straipsnį priimančiajai valstybei narei nedraudžiama taikyti asmenims, norintiems įgyti teisę užsiimti reglamentuojama profesija ir ja verstis, „kompensacines priemones“, apimančias adaptacijos laikotarpį arba tinkamumo testą, vis dėlto, kaip savo išvados 56 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tame 14 straipsnyje ši galimybė apribojama jo 1 dalyje išvardytais atvejais.
- 92 Visų pirma iš Direktyvos 2005/36 14 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad valstybės narės gali nustatyti kompensacines priemones, jeigu pareiškėjo baigtas rengimas apima iš esmės skirtingus dalykus nei tie, kurie nurodyti formalios kvalifikacijos įrodyme, kurio reikalauja priimančioji valstybė narė. Be to, pagal to paties straipsnio 4 dalį „iš esmės skirtingi dalykai“ apibrėžti kaip dalykai, kurių įgytos žinios, įgūdžiai ir kompetencijos yra būtini, norint užsiimti atitinkama profesija, ir kuriais atvykusiojo rengimas iš esmės skiriasi savo turiniu nuo priimančiojoje valstybėje narėje reikalaujamo rengimo. Galiausiai, pagal minėto 14 straipsnio 5 dalį galimybė reikalauti kompensacinių priemonių siejama su proporcingumo principo laikymusi.
- 93 Be to, iš Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies matyti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali reikalauti šios direktyvos VII priede išvardytų dokumentų ir pažymėjimų. Šio priedo 1 punkto b ir c papunkčiuose nurodyta, kad šiose nuostatose nustatytomis sąlygomis gali būti paprašyta pateikti jame minėtus patvirtinamuosius dokumentus.
- 94 Būtent atsižvelgiant į šias pastabas reikia nagrinėti Graikijos teisės aktų atitiktį Direktyvai 2005/36.
- 95 Pirma, kalbant apie akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrą, kuriai taikomi papildomi reikalavimai dėl profesinio rengimo įstaigos pažymėjimo, kurį turi pateikti mediatorius migrantas, siekdamas gauti akreditaciją užsiimti šia profesija Graikijoje, turinio, pažymėtina, jog iš Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais A skyriaus vienintelio straipsnio 2 dalies c punkto matyti, kad pagal Graikijos teisės aktus reikalaujama, kad akreditavimo komisijai pateikiamame profesinio rengimo įstaigos pažymėjime turi būti pateikta įvairi informacija, įskaitant ir informaciją apie profesinio rengimo vietą, kandidatų egzaminavimo ir vertinimo procedūrą ir šios procedūros vientisumą užtikrinančią tvarką.
- 96 Reikia konstatuoti, kad, viena vertus, Graikijos teisės aktuose nustatytos sąlygos nėra išdėstytos Direktyvoje 2005/36 ir, kita vertus, priešingai reikalavimams, kurių kyla iš šios direktyvos 14 straipsnio, 50 straipsnio 1 dalies ir VII priedo 1 punkto, jos nėra, kaip savo išvados 60 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tinkamos siekiant proporcingai įvertinti pareiškėjų baigto rengimo turinį.
- 97 Antra, kalbant apie kompensacines priemones, kurių Graikijos Respublika reikalauja iš mediatoriaus akreditacijos prašančių asmenų, kurie turi užsienyje gautus arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduotus akreditavimo pažymėjimus, reikia pažymėti, jog iš Direktyvos 2005/36 14 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad kompensacinių priemonių nustatymas lemia egzaminavimą, kuriuo priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija siekia nustatyti, ar yra potencialių esminių pareiškėjo gauto rengimo ir nacionalinio profesinio rengimo skirtumų.
- 98 Nagrinėjamu atveju iš Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais A skyriaus vienintelio straipsnio 5 dalies matyti, kad kai kalbama apie užsienyje gauto arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduoto akreditavimo pažymėjimo lygiavertiškumo pripažinimą,

mediatorių akreditavimo komisija turi galimybę pripažinti šį lygiavertiškumą, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje kaip mediatorius, mediatoriaus padėjėjas arba vienos iš šalių konsultantas. Be to, ši komisija, pasinaudodama savo diskrecija, gali paprašyti pareiškėjo išlaikyti papildomą egzaminą, be kita ko, kai jo profesinis rengimas vyko Graikijoje.

- 99 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kaip savo išvados 63 punkte pažymėjo generalinis advokatas, kad tokios sąlygos neatitinka Direktyvoje 2005/36 numatytų kriterijų rūšių ir viršija diskreciją, kuri pagal šią direktyvą paliekama šioje srityje valstybių narių kompetentingoms institucijoms.
- 100 Iš tiesų, kadangi nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose nenumatyta atlikti išankstinio vertinimo siekiant nustatyti, ar pareiškėjo baigtas rengimas apima iš esmės skirtingus dalykus nei tie, kurie nurodyti formalios kvalifikacijos įrodyme, kurio reikalauja priimančioji valstybė narė, o šis išankstinis vertinimas yra būtinas pagal Direktyvos 2005/36 14 straipsnį, kad akreditavimo komisija galėtų reikalauti kompensacinių priemonių, negalima tvirtinti, jog šis nacionalinės teisės aktas atitinka Direktyvą 2005/36.
- 101 Be to, reikia konstatuoti, kad Ministro įsakymo 109088 su pakeitimais A skyriaus vienintelio straipsnio 5 dalimi taip pat pažeista Direktyvos 2005/36 13 straipsnio 1 dalis, nes šioje nacionalinės teisės nuostatoje reikalaujama, kad mediatoriaus akreditacijos prašantys asmenys, kurie turi užsienio profesinio rengimo įstaigos išduotą akreditavimo pažymėjimą, įrodytų, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje, nors tokia akreditacijos sąlyga nėra taikoma asmenims, turintiems nacionalinės profesinio rengimo įstaigos išduotą akreditavimo pažymėjimą.
- 102 Šių svarstymų negali paneigti argumentas, kad pagal administracinę praktiką tokia sąlyga gali būti netaikoma, nes neginčijama, jog nors praktiškai valstybės narės institucijos netaiko Sąjungos teisei prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos, dėl teisinio saugumo reikalaujama, kad ši nuostata būtų pakeista (šiuo klausimu žr. 2007 m. liepos 5 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-522/04, EU:C:2007:405, 70 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 103 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, nustačiusi akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrai papildomus reikalavimus dėl reikalaujamų pažymėjimų turinio ir kompensacines priemones, prieš tai neįvertinus, ar yra potencialių esminių skirtumų, palyginti su nacionaliniu profesiniu rengimu, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsnius, 50 straipsnio 1 dalį ir VII priedą.
- 104 Todėl reikia konstatuoti, kad:
- apribodama mediatorius rengiančių įstaigų teisinę formą tik pelno nesiekiančiomis asociacijomis, kurias turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 3 dalį;
  - nustačiusi akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrai papildomus reikalavimus dėl reikalaujamų pažymėjimų turinio ir kompensacines priemones, prieš tai neįvertinus potencialių esminių skirtumų, palyginti su nacionaliniu rengimu, ir palikusi galioti diskriminacines nuostatas, pagal kurias mediatoriaus akreditacijos prašantys asmenys, kurie turi užsienyje gautus arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduotus akreditavimo pažymėjimus, privalo įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 13 ir 14 straipsnius, 50 straipsnio 1 dalį ir VII priedą.

## Dėl bylinėjimosi išlaidų

<sup>105</sup> Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Graikijos Respublikos ir ši pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

### 1.

- **Apribodama mediatorius rengiančių įstaigų teisinę formą tik pelno nesiekiančiomis asociacijomis, kurias turi sudaryti bent viena Graikijos advokatų asociacija ir bent viena profesinė asociacija, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 15 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 3 dalį,**
- **nustačiusi akademinį kvalifikacijų pripažinimo procedūrai papildomus reikalavimus dėl reikalaujamų pažymėjimų turinio ir kompensacines priemones, prieš tai neįvertinus potencialių esminių skirtumų, palyginti su nacionaliniu rengimu, ir palikusi galioti diskriminacines nuostatas, pagal kurias mediatoriaus akreditacijos prašantys asmenys, kurie turi užsienyje gautus arba pripažintos užsienio profesinio rengimo įstaigos baigus Graikijoje organizuotus kursus išduotus akreditavimo pažymėjimus, privalo įrodyti, kad bent tris kartus dalyvavo mediacijos procedūroje, Graikijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, iš dalies pakeistos 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/55/ES, 13 ir 14 straipsnius, 50 straipsnio 1 dalį ir VII priedą.**

### 2. Priteisti iš Graikijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.